WASHINGTON D.C.

I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 244. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ГРУДНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 18, 1959 No. 244. VOL. LXVI.

ЗДА МАЮТЬ ПЕРЕВАГУ НАД СОВЄТАМИ В НУКЛЕАРНОМУ ОЗБРОЄННІ

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ГЕЙТС ІНФОРМУЄ ПРЕДСТАВНИКІВ НАТО, ЩО ЗДА РІШЕНІ ЦЮ ПЕРЕВАГУ ВТРИМАТИ І НАДАЛІ

Париж. — Представник З'єдинених Держав Америки, секретар оборони Томас Гейтс, мол., виступаючи під час нарад конференції міністрів Північно-Атлянтійського Пакту в Парижі, заявив, що під сучасну пору З'єдинені Держави мають перевагу над СССР в ділянці нуклеарного озброєння і то не тільки в запасі цієї зброї, але й теж у можливостях її оперативного застосування. Водночас із цим Гейтс запевнив представників усіх інших держав НАТО, що ЗДА рішені докласти усіх зусиль і жертв, щоб цю свою перевагу зберегти і в майбутньому. Склав цю свою заяву Гейтс у висліді дискусії над мілітарними проблемами оборони держав НАТО, що відбувалася в середу 16-го грудня і під час якої мілітарні експерти ЗДА і НАТО поінформували присутніх міністрів про мілітарну силу совєтського Союзу. В основній і широкій дискусії над мілітарною ситуацією міністри більшости держав НАТО висловилися за тісну співпрацю у плянуванні і в продукції нуклеарної зброї і ракет і за встановлення спільного інтеґрованого командування летунських збройних сил. Проти цієї інтеґрації виступила одиноко Франція, обстоюючи національну виключність в ділянці озброєневої й оборонної політики. Секретар оборони ЗДА Гейтс, інформуючи присутніх про мілітарну могутність ЗДА, виступив одночасно теж в обороні критичних завваг шефа об'єднаних штабів ЗДА ген. Твайнінґа, що ними були вражені репрезентанти Франції. Гейтс ствердив, що мілітарні керівники мають право висловлюватися по мілітарні наслідки політичних децизій. Інформування міністрів держав НАТО про мілітарну силу Сов. Союзу було базоване головним чином на звідомленні американського адмірала Волтера Е. Буна. Бун поінформував представників держав НАТО, що Совєтський Союз має під сучасну пору яких сто оперативних уже від 17 місяців ракетних баз і що совєтські збройні сили нараховують 175 дивізій. Совєтське летунство диспонує 20,000 літаками, розташованими на понад 1,000 аеродромах. Головні совєтські ракетні бази встановлені вздовж Балтійського побережжя, особливо ж у північній Прусії навколо Калінінґраду (кол. Кеніґсберґ), в області між озером Ладоґа і Білим морем, у тюринґських лісах у східній Німеччині і в південній Україні та в Карпатах. Головними центрами будування совєтських ракет середнього і далекого засягу є області Воркути і Тіксі. Якщо йде про кількість вояків, то совєтська армія нараховує під сучасну пору 2,350.000 людей і совєтська фльота — 700,000 людей. Совєтська фльота збільшила свій тоннаж із 600,000 тонн в 1940 р. до 1,600,000 тонн в теперішній час.

Літак Ф-106 Дельта Дарт встановив новий рекорд швидкости — 1,540 миль на годину

Вашинґтон. — Летунство повідомило 16-го грудня, що один з його літаків типу Ф-106 Дельта Дарт встановив новий світовий рекорд швидкости, перелетівши 1,540,9 милі на годину. Ця швидкість є на 2,3 раза більша від швидкости звука, і на 38 миль на годину більша від попереднього рекорду, який на 1-го жовтня мав встановити нищильник типу Е-66 Дельта в СССР. Ще давніший рекорд швидкости був встановлений в ЗДА 16-го травня 1958 року. Найновіший американський рекорд встановив летун-ветеран майор Джозеф В. Роджерс. Цей рекорд встановлено над летунською базою Едвардс в Каліфорнії. Літаки Ф-106 Дельта Дарт — це машини призначені до нищення ворожих літаків. Досі їх є вже 5 ескадрильїв. Машини цього типу можуть бути озброєні атомовою ракетою типу МБ-1 Джені.

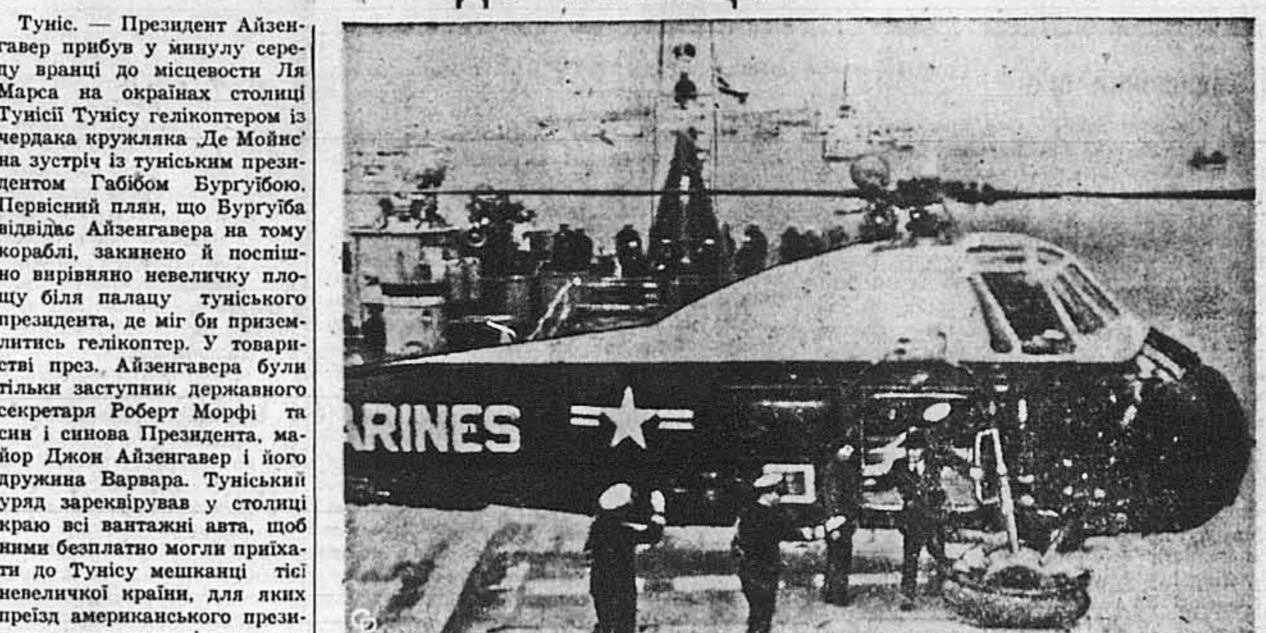
Рокефеллер обіцяє позбутися акцій, коли б його вибрали на президента

Ґрін Бей, Висконсин. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер заявив на пресовій конференції, що він готов продати всі свої акції в нафтовому промислі, коли б його вибрали на президента в 1960 році. Він сказав: „Я позбудуся всіх дорогоцінних паперів, які могли б спричиняти ‚конфлікт інтересів', якщо мене Республіканська партія і виборці виберуть на президента". Журналісти ствердили, що Рокефеллер як президент ЗДА і як власник акцій в нафтовому промислі був би змушений занимати становище до конфлікту на Середньому Сході, де американські нафтові компанії „Стандарт Ойл" мають великі інвестиції. Могло б прийти до такої ситуації, що він мусів би вибирати між власним добром і інтересами ЗДА. Рокефеллер заявив, що, ставши президентом, він позбувся б всіх акцій, які могли б спричиняти „конфлікт інтересів".

Сенатор Ґор вимагає, щоб уряд подавав висоту допомоги кожній країні

Вашинґтон. — Сенатор-демократ із Теннессі Алберт Ґор вернувся з тритижневої поїздки на Середній Схід і до Південно-Східньої Азії, де перевірював, як використовується фонди ЗДА, призначені на економічну допомогу закордонові, і де ствердив, що в Південному В'єтнамі зле адміністровано цими фондами. Він заявив, що Конґрес значно зменшить запропоновані урядом суми на допомогу закордонові в бюджеті на 1961-ий рік, хіба, що президент Айзенгавер подасть докладні суми, призначені для окремих країн. Сен. Ґор домагається, щоб Адміністрація Міжнародної Співпраці поправила свій спосіб діяння, якщо Конґрес має ухвалювати фонди до її диспозиції. З сенатором Ґором іде ще і сенатор-демократ із Вайомінґу Ґейл В. МекҐі, який погоджується з плянами сен. Ґора. Вони пропонують такі зміни в допомозі закордонові: (1) Ця допомога повинна бути обмежена до таких ділянок, як опіка над здоров'ям, виховання і добродійність, щоб з неї користало населення, а не режими, які є при владі; (2) допомога закордонові причиняється до стабілізації відносин в тих державах, але це задорого коштує ЗДА; (3) відвідини Президента викликали прихильний відгук закордоном, але „гра в м'яч" із Нікітою Хрущовим послабила становище ЗДА закордоном; (4) сен. Ґор вимагає, щоб доцільніше розділювати американські фонди закордоном.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДВІДАВ ТУНІСІЮ І ВІД'ЇХАВ ДО ФРАНЦІЇ

През. Айзенгавер висідає з гелікоптера морської піхоти, щоб перейти на американський військовий корабель, яким він відплив до Тунісії для зустрічі з президентом Г. Бурґібою.

Туніс. — Президент Айзенгавер прибув у минулу середу вранці до місцевости Ля Марса на окраїнах столиці Тунісії Тунісу гелікоптером із чердака кружляка ‚Де Мойнс' на зустріч із туніським президентом Габібом Бурґуїбою. Первісний плян, що Бурґуїба відвідає Айзенгавера на тому кораблі, закинено й поспішно вирівняно невеличку площу біля палацу туніського президента, де міг би приземлитись гелікоптер. У товаристві през. Айзенгавера були тільки заступник державного секретаря Роберт Морфі та син і синова Президента, майор Джон Айзенгавер і його дружина Варвара. Туніський уряд зареквірував у столиці краю всі вантажні авта, щоб ними безплатно могли приїхати до Тунісу мешканці тієї невеличкої країни, для яких преїзд американського президента став несподіваною величезною атракцією. Вже від самого ранку маси народу почали збіратися вздовж шестимилевого шляху від президентської резиденції до військового летовища, з якого президент Айзенгавер мав відлетіти назад на чердак кружляка „Де Мойнс". У своєму привітальному слові през. Бурґуїба зазначив, що приїзд Айзенгавера до північної Африки підбадьорить африканські народи в їх боротьбі „проти останніх залишок впертого колоніялізму". За пресовими коментарями, Бурґуїба мав тут на увазі в першу чергу Альжир та відмову Франції повести безпосередні переговори з альжирськими націоналістами на тему практичного переведення в Альжирі признаного йому в теорії права самовизначення. Головний арабський часопис в Тунісі, який звичайно висловлює погляди туніського уряду, заявив виразно, що Бурґуїба говоритиме з Айзенгавером про дві справи: Альжир та американську економічну допомогу для Тунісії. Відвідини Айзенгавера в Тунісії — за однозгідними коментарями преси — є маніфестацією американського признання для тієї маленької країни, величиною одного стейту Вірджинія із неповна чотиромільйоновим населенням, та маніфестацією пошани супроти Габіба Бурґуїби, що має опінію найбільш на Захід зорієнтованого арабського державного мужа, який був революціонером у боротьбі за волю своєї країни, але волів користуватись зручними переговорами, ніж актами терору.

Під час подорожі кружляком по Середземному морі, — „Де Мойнс" минав кружляк „Тигр" („Тайґер") прапорний корабель головного команданта збройних сил НАТО в Середземноморському обширі, англійського адмірала Александра Бінґлі. „Тигр" минаючи „Де Мойнс", віддав 21 привітальний стріл а през. Айзенгавер і адмірал Бінґлі обмінялись куртуазійними привітами, що їх передано з корабля на корабель світляними сиґналами. Літаки, стаціоновані на чердаку літаконосця „Ессекс", дали показ тактичних летів, але — за заввагою кореспондента — през. Айзенгавер не приглядався цілому тому показові. Він працював над виготовленням тексту звернення „Про стан Унії" разом з Малькольмом Мусом, який товаришить Президентові в тій подорожі та помагає йому у виготовлюванні промов.

Комуністи намагались струїти персонал радіостації „Вільна Европа" в Мюнхені

Мюнхен. — Ще 21 листопада ц. р. комуністи намагалися перевести масовий атентат проти співробітників і службовиків радіовисильні „Вільної Европи" у Мюнхені, досипавши до всіх сільничок на столах у великому ресторані тієї радіовисильні смертельної трути атропіни, білі кришталики якої не відрізняються від соли. Про цей атентат заздалегідь повідомив власті радіостації аґент контррозвідки, який водночас працював у комуністів. Зараз на другий день була про всю справу повідомлена німецька поліція. Зміст сільничок проаналізовано в американській військовій лябораторії, де ствердженo, що 2.36% змісту сільничок становить атропіна. За думкою фахівців — цієї дози було досить, щоб або вбити споживача, або спричинити важке занедужання. Справа виявилась після того, як закрито ресторан, де харчувалось коло 1,200 осіб, а працівники ресторану внесли скаргу проти управління. Европейський директор тієї радіостації, що є приватною американською установою, утримуваною із збірок, Ерік Газельгоф, подав подробиці цієї сенсаційної афери, яка кинула ще раз яскраве світло на терористичні методи комуністичної змови. Керівником того замаху мав бути один з акредитованих в Німеччині комуністичних „дипломатів", але його призвища не виявлено.

14-го грудня почав діяти новий робітничий закон

Вашинґтон. — Департамент праці пригадує робітничим організаціям, що 14-го грудня ц. р. почав діяти новий робітничий закон, який цього літа прийняв був Конґрес і який 14 вересня підписав був президент Айзенгавер. Цей закон мав почати діяти 90 днів після підписання його Президентом. Згідно з цим законом робітничі спілки мають перевести вибори демократичним способом. Всіх цих спілкових відділів є коло 50,000. Всі ці організації мають негайно подати до департаменту праці подрібний звіт про свої статути, список членів своїх управ і про спосіб свого урядування. Департамент праці вже дістав коло 10,000 таких звітів. Згідно з цим законом, який називають від внескодавців законом Лендрум-Ґріффіна, що 5 років мусять спілки вибирати свої управи тайним голосуванням. Місцеві відділи мусять вибори свої переводити принаймні що три роки. Всі ці вибори мусять відбутися найпізніше до 10 місяців, це значить до 15-го вересня 1960-го року. Всі члени мають і активне і пасивне право, це значить, що мають право і голосувати і бути вибраним до управи своєї організації.

Чехи очорнюють Америку на своїй виставі — ЗДА двічі запротестували

Відень. — На виставі у Празі, відкритій 14-го листопада ц. р. в музеї ім. Клеменса Ґотвальда в центрі Праги, Америка представлена, як „останній і найгірший колоніяліст". На образі на тій виставі намальовано в'язнів „за дротами американських концентраційних таборів" та представлено 12 тіл з відрізаними головами та поруч із ними — американських вояків. Ген. Даґлеса МекАртура представлено, як „масового вбивника", а Гаваї, як „американську колонію". Американський амбасадор в ЧСР Джон Аллісон заклав устний протест проти тієї виставки зараз після її відкриття. Чеські комуністи дали викрутну відповідь та нічого на виставі не змінили. Вистава має тривати до кінця лютого 1960 року. В минулий вівторок державний департамент переслав комуно-чеському урядові офіційний черговий гострий протест. Речник державного департаменту Линколн Вайт звернув іронічно увагу, що чеські комуністи, мабуть, діють „у дусі Кемпу Дейвіда" та що вони найкраще доказують тією виставою, як треба розуміти їхні словесні залви про бажання затіснити й покращати взаємини із З'єдиненими Державами.

Індія оприлюднила тексти своїх і китайських нот у справі полонених

Ню Делі. — Індійський уряд пред'явив своєму парляментові тексти своїх протестаційних нот та комуно-китайські відповіді в справі двох індійців, схоплених в китайський полон 20-го жовтня ц. р. і сімох, схоплених в наступному дні в сутичці, в якій крім того згинуло дес'ять індійських вояків. Індія ще раз обвинувачує комуністичний Китай, що він „жорстокими способами" добув фальшиві зізнання від індійських полонених, при чому китайські комуністи допитували у 12-х днях протягом 70-х годин індійського підстаршину Карама Сінґгама, який врешті підписав те, що твердили китайці, а саме, що індійці перші почали стріляти до китайців. Індійська нота твердить, що китайські комуністи „поводились всупереч усім цивілізованим законам". Водночас потверджуються вістки про сильну концентрацію китайських військ над кордоном Непалю. Непальський заступник військового міністра М. В. Ґурунґ заявив, що за непальськими інформаціями китайські комуністи вдержують на території Тибету недалеко непальського кордону 100,000 війська і 400 літаків.

Англія дивиться на Америку у справі міжнародного роззброєння

Лондон. — Англійські керівні чинники нетерпляче чекають заповідженого на початок нового року звідомлення спеціяльної, покликаної президентом Айзенгавером, Комісії для справ роззброєння під проводом Чарльза Куліджа, адвоката з Бостону. Щойно на основі того звіту З'єдинені Держави устійнять свою політику в справі міжнародного роззброєння, а від цього залежить становище цілого Заходу, що він його має зайняти в переговорах з Хрущовим на найближчій конференції „на вершинах" та на Комісії 10-х, покликаній в Женеві великодержавами поза Об'єднаними Націями, але затверджений останньою Генеральною Асамблеєю ОН. Англійські керівні кола буцім-то невдоволені, що згадана Комісія Куліджа складе своє звідомлення пізніше, ніж спершу заповіла була. Американські кола заперечують цьому, стверджуючи, що Кулідж не дістав ніякого строгого ультимативного терміну, а тільки загальниковий — на початок нового року, та що без уваги на його звідомлення, державний секретар Гертер і англійський міністер закордонних справ Ллойд погодились в минулий понеділок у Парижі, що три західні великодержави прийдуть на конференцію „на вершинах" із Хрущовим з одностайним готовим проєктом на міжнародне роззброєння. Пропаґандивного проєкту Хрущова, щоб до 4-х років скасувати всі збройні сили у світі і знищити всі склади зброї та замкнути військові школи — ніхто не бере поважно.

Департамент здоров'я заспокоює населення в справі курятини

Ню Йорк. — Комісар здоров'я в місті Ню Йорк д-р Ліона Бавмґартнер заявила, що секретар здоров'я д-р Артур Флеммінґ видав ясні й задовільні зарадження в справі споживання курятини. Д-р Флеммінґ 10 грудня повідомив був населення ЗДА, що деяке куряче м'ясо не є безпечне для здоров'я, бо частина власників курячих фарм кормила курей хемічними гормонами, які, як виявили досліди, спричинюють в курей пістряка. Аж пізніше секретар здоров'я виявив, що один відсоток півнів у ЗДА був кормлений гормонами, які спричиняли їх неплідність і швидке товстіння. Хемічні фабрики не будуть продавати тих гормонів власникам курячих фарм, а власники не будуть більше кормити своїх півнів гормонами „стілґестрол". Тому населення може без страху споживати курятину, бо в крамницях не буде півнів, стерилізованих „стілґестролом". Ці півні називаються „каплунеттами", а вихолощені півні при помочі операції — це каплуни. Хто б мав в хаті „каплунеттів", то може його з'їсти, але треба відкинути печінку, шкіру і нирки.

В АМЕРИЦІ

● **Два хемічні елементи**, що з них кожний топиться від сонячного тепла, сполучені разом, творять матеріял, який витримує 1,500 ступнів Фаренгайта. Цей матеріял продукується з галлію й фосфору і з нього будуватимуть кабіни, в яких майбутні астронавти полетять у космічні простори.

● **Д-р Джек Ґайґер** ствердив, що, внаслідок щеплення вакциною Солка, поліо „змінило свою поведінку" і вишукує тепер собі жертв між тими групами населення, які найменше були щеплені проти дитячого паралічу: найбіднішого населення міських нетрів і кольорового населення.

● **Журнал „Канадійський Будівельник"** передбачає, що в 1960-му році в Канаді загальна вартість новозбудованих домів становитиме суму 4,600,000,000 долярів, — на 5 відсотків більше як в цьому році. Промислове будівництво в тій країні має збільшитися в 1960-му році аж на 26 відсотків.

● **Посадники 11-ох великих** міст домагаються створення окремого департаменту міських справ, подібно, як є департамент рільництва. В сільських районах проживає 35 відсотків населення ЗДА, а в міських — 65, які не мають свого представника в кабінеті президента. Згадані вище посадники відбули конференцію з адміністратором федеральної будівельної програми Норманом П. Месоном.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Бенкет - Зустріч Нюйоркської Громади** з провідними діячами УККА, проф. Л. Добрянським та през. Д. Галичином відбудеться в цю суботу, 19-го грудня 1959, у великій залі Народного Дому в Ню Йорку при співучасті наших мистців М. Кокольської - Кобрин, К. Чічки-Андрієнко, Л. Рейнаровича, та письменника І. Керницького, який читатиме актуальну політичну сатиру. У цім вечорі передбачена участь представників усіх громадських установ, та видніших суспільних діячів, зокрема членів екзекутиви УККА. Початок о г. 7 веч.

● **Урочисту наукову конференцію для вшанування 125-ліття Київського Університету** влаштовує Наукове Товариство у ЗДА в суботу, дня 19. грудня ц. р., о год. 5.15 у своїй залі при 302-304 Вест 13 вул. в Ню Йорку. У програмі конференції, що її відкриватиме проф. д-р В. Калина, передбачені доповіді проф. д-ра С. Крашенінникова, проф. д-ра Л. Зофійовської і проф. Н. Короля. Цього ж дня о год. 4-ій по полудні Філософічна секція НТШ улаштовує наукову конференцію з доповіддю проф. д-ра П. Ковалева з Вашинґтону на тему „До історії системи фонем в українській мові".

● **Фонд ім. Д. Дорошенка при УВАН в ЗДА для допомоги українським науковцям** влаштовує в неділю, дня 20 грудня ц. р., музично-вокальний концерт з участю Аліси Бучинської (скрипка), Ганни Ширей (сопрано), Вадима Кіпи (фортепіяно) і Євгенії Чапельської (муз. супровід). Прибуток з цього концерту призначений на допомогу потребуючим ученим в Европі та їх родинам. Концерт відбудеться о годині 7-ій вечора в залі Українського Інституту в Америці.

● **УВАН у Канаді вшанувала пам'ять проф. І. Борщака.** На зібранні, що відбулося дня 11. грудня в УНДомі в Вінніпеґу. Доповіді про життя й наукову працю Покійного виголосили д-р М. І. Мандрика, і проф. Яр. Рудницький. Спогадами про Покійного поділилися проф. М. Боровський і пані К. Антонович. У зборах взяли участь, як ґість пані інж. О. Дучимінська з Міннеаполісу, Мінн., ЗДА. Вирішено присвятити одну з чергових публікацій УВАН у Канаді пам'яті проф. Борщака.

● **Авторський вечір Фотія Мелешка**, автора повісти „Три покоління" відбудеться в п'ятницю, дня 18-го грудня ц. р., в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку. Про письменника і його творчість говоритиме Борис Ржепецький й уривки із його творів читатиме Микола Понеділок. Початок о год. 8-ій веч.

У Польщі заведено нові обмеження для продажу м'яса і м'ясних виробів

Варшава. — Урядовим декретом заборонено польським селянам, що мають приватні господарства, продавати у вільній торгівлі м'ясо, поки вони не віддали до державних пунктів весь призначений їм контингент. Заборонено теж продаж ковбасок, що їх роблять в сільських м'ясних кооперативах. Ці останні розпорядки стоять у зв'язку з дальшими труднощами на польському харчовому, особливо м'ясному ринку. Водночас комуно-польська преса прославляє Совєти за одриману від них поміч. Від кінця останньої війни СССР прислав Польщі — за твердженням тієї преси — 30,000,000 тонн залізної руди, 9,500,000 тонн нафти, 4,000,000 тонн зерна і 850,000 тонн бавовни. В остан. тижнях Совєти прислали 20,000 тонн м'яса. Зате комуно-польська преса мовчить, що до часу приходу до влади Ґомулки в 1956 році Совєти безжалісно експлуатували Польщу, вивозючи з неї головно вугілля, та об'їдаючи її своїм військом.

● **Йорданський король Гуссейн** уперше натякнув на можливість арабсько - ізраїльського порозуміння, заявивши, що проблему мільйона арабів - втікачів із Палестини треба розглядати в зв'язку з усім арабсько - ізраїльським конфліктом. До цього часу араби стояли на становищі, що поки Ізраїль не прийме назад всіх арабських утікачів, не може бути мови про будь-які переговори.

● **В африканській Ніґерії**, минулої суботи вперше в історії тієї 35-мільйонової країни відбулися вибори. Виборці, 80% яких не вміють ні читати, ні писати, голосували за „символи", вимальовані біля імен кандидатів. 1,000 кандидатів змагались за 312 мандатів першого парляменту Ніґерії.

У СВІТІ

● **„Правда України"** з Києва повідомляє, в числі з 12 грудня ц. р., що 39-річний Морріс Блок, американець, який у 1957 році брав участь у фестивалі молоді в Москві, а потім поїхав до комуністичного Китаю, де рішив залишитись, прибув до СССР і працює як слюсар в Одесі. Блок нібито нарікає, що за свої комуністичні переконання він був в Америці „переслідуваний", втратив працю і всіх своїх приятелів.

● **Уряд Марокко** заповів репресії проти замаскованої комуністичної газети „Аль Тарір" за її акцію проти королівського дому, релігії і політичних установ держави. Редакція тієї газети запевняє, що не зробила „нічого беззаконного".

● **Архиєпископ Макаріос**, обраний минулої неділі першим президентом Республіки Кипру, залишиться головою Греко-Православної Церкви на тому острові. Віце-президентом тієї держави буде лідер кипрських турків д-р Фазіль Кучук.

● **Індія** вже може продукувати власну атомову бомбу, — заявляє індійська преса, покликаючись на заяву керівного індійського фізика, атомового фахівця, д-ра Гомі Бгабги. Проте, прем'єр Неру заявив, що Індія використовуватиме атомову енерґію виключно для мирових цілей.

● **Нікіта Хрущов** прийняв у Кремлі делеґацію від американських портових вантажників, що прибули до СССР в характері туристів під проводом секретаря спілки портових вантажників Луїса Гольдблятта. Цей американський „проґресивний" робітничий діяч свого часу „сердечно" вітав Хрущова у Сан Франсіско.

● **В Англії** заповіли оприлюднення приватних листів і рукописів лорда Кіченера, англійського військового міністра за першої світової війни, маршала і державного мужа, що в 1916 році затонув разом з усією залогою кружляка „Гемпшир", який наскочив на німецьку міну.

● **Об'єднані Нації** призначили ще $35 мільйонів на допомогу втікачам. З того 30 мільйонів піде на окрему аґенцію ОН, що опікується мільйоном арабських утікачів із Палестини, а решту дістане високий комісар ОН в справах утікачів з централею в Женеві для опіки над залишенцями в Европі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Поменшений світ

Президент Айзенгавер, прилетівши до Індії, говорив про поменшення світу внаслідок розвитку новітньої комунікації. Через те — звертав він увагу — і відповідальність державних мужів більша, бо вони мусять рахуватися не тільки з внутрішніми справами, а й з тими чужими проблемами, які в поменшеному світі є проблемами спільними. І в усіх країнах, які Президент уже відвідав, він раз-у-раз заявляв про солідарність Америки з їх змаганнями до збереження волі та піднесення добробуту. Одночасно у Парижі, на конференції 15-ох міністрів держав - членів Північно - Атлантійського пакту (НАТО) державний секретар К. Гертер ще раз потвердив вірність Америки цьому західньому військово - політичному союзові і рішуче спростував газетні поголоски, наче б то Америка збиралася відкликати свої війська з европейського континенту і переставитись на стратегію, базовану на принципі „я сам".

Ізоляціонізм — вже не тільки перестаріла теорія, а просто абсурд. Завжди у світовій історії взаємно зазублювались інтереси країн і народів. З розвитком техніки, з винаходом бездротової комунікації та літаків, що летять швидше як звук, з наповненням військових складів керованими ракетами, від яких не можна відмежуватись ніяким морем чи муром, при існуванні ворога, який хоче заволодіти цілим світом і накинути своє ярмо на все людство, ізоляціонізм є в теорії дивоглядом, а в практиці самогубством. Тому Захід заплянував 10 років тому свою безпеку на базі колективних союзів. Таким чином постали бльоки Північно - Атлантійський (НАТО), Середньо - Східний (СЕНТО) і Південно-Азійський (СЕАТО) з розкиненими по всьому світу американськими летунськими і морськими базами. І тому навіть тим державам, з якими Америка не має союзницького договору про взаємну безпеку і оборону, як ось з Індією, З'єдинені Держави напевне поспішать із збройною допомогою, якщо їх заатакують китайські комуністи.

У поменшеному світі колетивна система оборони — єдина ґарантія безпеки. Тому названі військово - політичні союзницькі бльоки вільного світу — це сіль в оці Москви й Пейпінгу, як єдина перешкода для здійснення їх завойовницьких плянів. Всі зусилля совєтської дипломатії і пропаганди наставлені на розсварення західніх союзників та на послаблення їхніх бльоків. У своєму примітивізмі Сталін і Хрущов думали, що західній світ можна застрашити. Але виявилось, що погрози „стерти" з поверхні землі — це в очах залякуваних західніх країн найкращий арґумент до того, що вони повинні єднатися. Тоді пливка совєтська дипломатія, достосовуючись до обставин, вхопилася протилежного засобу — облесливих слів про приязнь, мир та співіснування. І ось виявляється, що совєтська „мирова офензива" дійсно грізніша для єдности і сили Заходу, як шантажі. Після проголошення Москвою 2-го листопада 1958 р. піврічного ультиматуму з вимогою стягнути з західнього Берліну військові залоги, Захід виявив подивугідну рішучість і одностайність. І, навпаки, після відвідин Хрущова в ЗДА та серії його промов про припинення холодної війни, в західньому світі появились небезпечні тенденції самовдоволення, базовані на вірі в тривкість миру. Ось так, наприклад, речник бельгійського уряду заявив просто, що годі вимагати від бельгійського парляменту збільшення коштів на військову оборону, коли нарід переконаний, що у світі настало відпруження.

Тому виступ Гертера на Паризькій конференції Ради НАТО і всі тамошні заяви його та американських секретарів оборони і фінансів, мають на цілі переламати байдужність західньо - европейських союзників Америки та пригадати їм постійну совєтську загрозу.

В нинішньому поменшеному світі страшенно небезпечні суверенно - престижеві жести, що ніби з уваги на національну гордість відкидають тісне об'єднання різнонаціональних збройних сил під мішаним командуванням та настрої блаженного спокою. Тому висліди теперішньої Паризької конференції матимуть величезне значення.

Поїздка Хрущова по Україні

Світова преса майже не відмітила, поза короткими згадками про побут Хрущова в Ужгороді й у Львові, шестиденної поїздки совєтського диктатора, по Україні, відбутої ним після відвідин Мадярщини і виступів в Будапешті в перших днях грудня. Але про цю поїздку, що почалася в Ужгороді ще 7-го грудня і охопила Львів, Золочів, Тернопіль, Київ та інші міста, центральна совєтська преса, особливо партійний і урядовий офіціози „Правда" й „Ізвєстія", принесли широкі звідомлення на перших сторінках, супроводжені різними матеріялами про Україну, і вже це говорить про політичне значення і мету хрущовської поїздки по Україні.

Це не був звичайний поворот голови держави із відвідин чужоземної країни, який — до речі — мав можливість вернутися літаком безпосередньо з Будапешту до Москви протягом кількох годин, але була це плянова і переведена з очевидною політичною тенденцією поїздка совєтського диктатора по країні, важливій для Москви під оглядом стратегічним і пропаґандивно - політичним.

Відбувалась ця поїздка дуже маніфестаційно, з усією офіційною й аґітаційною „помпезністю". Зустрічати Хрущова на залізничу стацію Чоп на мадярсько - совєтському пограниччі приїхали аж з Києва перший секретар ЦК Компартії України М. Подгорний, голова Президії Верховного Совєту УССР Д. Коротченко, голова ради міністрів УССР М. Кальченко і перший секретар Закарпатського обкому КПУ Ф. Щербак. На пероні вітали Хрущова місцеві колгоспники хлібом - сіллю. Ця церемонія повторювалася потім по всіх місцевостях, де він переїздив.

В усіх промовах, виголошених по трасі своєї подорожі, Хрущов висловлював „авторитетні" поради й завваги не тільки щодо сільсько - господарських справ, як, наприклад, вирощування кукурудзи та пекання свиней, а й про те, які доми треба будувати та ін. Під час однієї з розмов „по душам" із членами колхозу ім. Леніна в с. Ясенівцях коло Золочева в дні 10-го грудня, Хрущов, цитуючи слова „панів капіталістів", які, мовляв, твердять, що український народ живе в рабстві, запитав селян, чи можна жити в такому „рабстві", і одержав відповідь, що „можна". Цим своїм провокаційним запитом, що вже містив у собі готову відповідь, Хрущов підтвердив, що його поїздка по Україні є дальшою реакцією компартії й уряду на прийняту Конґресом ЗДА і проголошену президентом Айзенгавером резолюцію про встановлення Тижня Поневолених Націй. Москва хоче довести, що ніяких поневолених народів в СССР нема і що все населення його, а зокрема України, „щасливе і задоволене", бо має не тільки овочі і картоплю, але навіть м'ясо і молоко, підтвердження чого добивався Хрущов і від робітників у Львові і від колгоспників по різних колгоспах України.

Любомир Винар

ІСТОРИЧНИЙ ОБОВ'ЯЗОК УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ

Одним із безспірних завдань української вільної науки і взагалі еміґраційної спільноти в ЗДА є утривалення наших здобутків у нових країнах поселення. Під утриваленням автор розуміє опрацювання і публікацію історії українських еміґрантів в окремих місцевостях, а згодом видання монументальної історії української еміґрації в ЗДА. На увазі маємо наукові монографії в англійській мові, що не лише збагатили б соціологічну й історичну літературу, але заразом розкрили б народові країни вклад української громади в американську культуру та цивілізацію. Завдання нашої статті — з'ясувати становище американського наукового світу відносно соціологічно-історичних студій з еміґраційною тематикою, а також розглянути можливості видання льокальних студій з українських колоній в ЗДА.

I

Життя і праця окремих національних груп у ЗДА вже від початку XX століття знаходиться в науковій лябораторії американських істориків і соціологів. В ранніх 1900-их роках еміґраційна проблематика, а зокрема вклад еміґрантів в американське життя, розглядалися доволі об'єктивно. Згадати хоча б відому працю Прескота Гола з 1906 року, автор якої добачав в еміґрантах причину всякого зла: обниження життьового рівня, безробіття, поширення різних хворіб і т. п. В тих роках американські науковці не спромоглися об'єктивно оцінити еміґранта та його життя, що далеко не вичерпувалося погонею за доляром і процесом асиміляції та акультурації. Під цим останнім терміном соціологи розуміють пристосування еміґраційної групи до домінантної культури держави, під вплив якої поселенці підпадають. Історія і соціологія наших днів не задовольняється таким одностороннім розглядом еміґраційної проблематики.

Як відомо, еміґранти не лише користають і присвоюють собі певні складові части американської культури, але заразом американське життя користає і стоїть під значним впливом „привезеної культури" еміґрантів. Отже, йде про взаємну користь, про взаємний вплив і співжиття різних культур. Цей процес у соціологічній літературі має назву „синкретизму" — під яким розуміються обопільні впливи й перехрещення різних культур у неоднорідному суспільстві Америки. Сучасна наука цікавиться питанням здобутків еміґраційних спільнот в Америці та їхнім впливом на зорганізоване американське життя в ділянках духової і матеріяльної культури. І саме тут, у цьому питанні, американські науковці, автохтони та їхні колеґи еміґранти, збагатили наукову літературу численними працями.

В бібліотеках знайдемо чимало праць ірляндців, греків, німців, скандинавців і ін. присвячених вкладам даних спільнот в американське життя. Тут цікаво підкреслити одно характеристичне явище: під кінець XIX і на початку XX століття американці не хотіли признавати позитивного вкладу еміґрантів через те, що громадська опінія була звернена проти чужинців, натомість у 30-их роках, разом з постанням модерної школи соціяльної історії, еміґрантська проблематика займає одно з найважливіших місць в американській науці. Згадати хоча б такі імена, як Веттенбейкер, Вітке, Ровчек, Ройс, які присвятили численні праці історичному та соціологічному аспектові еміґраційної проблематики. Окремі національні спільноти в ЗДА зрозуміли вагу опрацювання власних історій і подбали про створення окремих товариств, що свої дослідження концентрували головно в цій ділянці. Клясичним прикладом цього є Норвезько - Американське Історичне Т-во, яке опублікувало численні праці, присвячені історії норвезьких поселенців в Америці.

Підсумовуючи наші завваги відносно сучасного наставлення американців до студій еміґраційної тематики, слід ствердити, що є воно позитивним. У високих американських школах професори вдоволені, якщо студент опрацьовує якийсь аспект еміґраційного життя своєї національної групи. Це свідчить про сприятливе довкілля та готовість американців допомагати у цій ділянці дослідів.

II

Українські наукові інституції, а вслід за ними й громадянство мало ваги надають вивченню історії української еміґрації в ЗДА. Цю сумну дійсність можна пояснити двома факторами: неусвідомленням доцільности інтенсивности дослідження цієї ділянки і браком фінансів, без яких годі починати будь-яку серйозну працю. Не зважаючи на різні перешкоди, цю справу слід зрушити з мертвої точки. Мабуть, опрацювання історії української колонії в Клівленді, Ню Йорку, Дітройті і т. д. — буде легше видати спершу, як основну працю — загальну історію української еміґрації в ЗДА. Цю загальну історію можна опрацювати на основі льокальних історій. І саме видання Історії Української Еміґрації в ЗДА автор уважає історичним обов'язком нашої української громади.

Цікаво згадати важливіші дотеперішні публікації, присвячені історії українців у ЗДА. Найповажнішим виданням, на нашу думку, є праця д-ра Василя Галича п. н. „Українці в Злучених Державах Америки" — ця монографія була видана в 1937 р. шикаґівським університетом. Цей самий автор вмістив в американській періодиці чимало розвідок присвячених еміґраційному питанню. Друга англомовна праця, що заслуговує на згадку, це книжка Давіса „Росіяни і Рутенці в Америці" з 1922-го року. Зі старих історій слід згадати працю Юліяна Бачинського „Українська еміґрація в СДА" (1914), менші праці Мишуги, Павлика, Сіменовича, Цеглинського, Чижа, Ясінчука та ін. Маємо поважну мемуаристичну літературу — згадати хоч би спогада отця О. Пристая, що є дуже цінною публікацією. Багато друкованого матеріялу порозкидано по ювілейних альманахах, календарях тощо. Од-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З Совєтської Преси

ТАМ, ДЕ ЖИЛА МАРКО ВОВЧОК

Кореспондент „Радянської України" відвідав містечко Нальчик на Кавказі, де прожила свої останні місяці Марко Вовчок. Ось що, між іншим, пише він про свої відвідини: „... На садибі Марко Вовчок пам'ятник і могила, що вся заросла барвінком. В будинку дві кімнати експозиційні, третя — під бібліотекою. Фото письменниці, краєвиди Нальчика, Долинського, Олександрівського, сіл і козачих станиць, зв'язаних з ім'ям Марка Вовчка. Тут же рідкісні видння її творів. Нещодавно будинок - музей придбав у родичів письменниці її бібліотеку, книжкові шафи і одяг, який носила вона, її печатку з монограмою „ММ" і речі домашнього вжитку. Тут вишивки ,мережки — це письменниця вільної години сама вишивала. Найбільший інтерес становить бібліотека Марка Вовчка. В ній 150 книжок з яких кілька словників, решта — італійські, німецькі, французькі, англійські видання. Це — „Шаґренева шкіра" Оноре де Бальзака, твори Віктора Гюґо і Жюля Верна ,новелі Стендаля, романи Доде, Прево, Рабле, праці Ренана, Вермореля („Мірабо, його життя, думки і промови"), Монтеск'є, Буальо, Дідро, Блез Паскаля, де Сеґюра, Руссо. Французькою мовою видання Геродота, Есхіла, Льонґа, Аристофана, італійською — книги Сільвіо Пелліко, Алесандро Манцоні. Менше книг німецькою мовою, але серед них — 16-томове видання творів Ґете та ін. Придбані книги становлять лише частину бібліотеки письменниці, але й вони свідчать про її різноманітний інтерес до літературнаго та наукового життя. Серед інших надбань музею не можна поминути одну картину — на ній зображено Марію Магдалину, намальовану ... з портрета Марка Вовчка 1850-их років".

ПОМЕР АКАДЕМІК А. ТЕРПИГОРЕВ

8-го листопада ц. р. на 86-му році життя помер визначний діяч науки і техніки Олександер Терпигорев. По закінченні Петербурзького гірничого інституту, О. Терпигорев працював у копальнях Донецького басейну, а потім в 1900 році був запрошений на педагогічну працю у новозаснованій Катеринославській вищій гірничій школі (нині Дніпропетровський гірничий інститут). Тут працював понад 20 років як професор гірничого мистецтва, написавши ряд підручників з основних розділів гірничої справи. Він був теж одним з авторів багатотомової монографії „Опис Донецького басейну". В 1905 році за збирання грошей на революційні цілі був висланий під нагляд поліції до м. Рязані, на Московщину. О. Терпигорев є автором понад 250 опублікованих наукових праць, підручників і книжок. З його участю опрацьовано плян відбудови Донбасу в 1921 - 22 роках, плян розвитку кам'яновугільної промисловости (1927 р.) і плян відбудови Донбасу в 1943 - 44 pp.

Листи до Редакції

ВИЗНАЧНИЙ ДОКУМЕНТ

З правдивою вдячністю для редакції „Свободи" я прийняв опублікування в числі з 19-го листопада ц. р. повного тексту пастирського послання українських католицьких владик з приводу їхньої єпископської конференції в Римі в жовтні ц. р. Це дійсно видатний документ не лише релігійного, але й загальнонаціонального значення. Дванадцять ієрархів Української Католицької Церкви, що перебувають поза Україною, зайняли становище до ряду важливих й актуальних справ нашого церковного і національного життя. Такий прояв релігійно - духовної єдности нашої розпорошеної ієрархії, що в свою чергу затіснює єдність вірних всієї діяспори справді винятковий в наших умовах.

Жаль тільки, що ні „Свобода", ані більшість інших пресових неконфесійних органів не присвятили цій події більше місця для власних коментарів. А вже ж є що сказати до цього визначного голосу ієрархів також світським людям. Два дуже істотні моменти пастирського послання повинні прикувати нашу увагу: — 1) доля нашої Церкви в Україні тепер і в майбутньому та 2) порушене владиками питання церковної єдности.

Якщо мова про нинішній стан Української Католицької Церкви (аналогічно стоїть справа з УАПЦ) на батьківщині, то перед нами стоїть відкритим дуже болюче питання: що ми повинні зробити для збереження прадідної віри в Україні, для зменшення її переслідування, а може навіть для реставрації її прав? Нехай не видається нам, що ці речі цілком неможливі, поки не використали всіх можливостей, що їх має вільна українська еміґрація — її церковні і політично - громадські провідники. Українським людям у вільному світі, всім відповідальним установам і організаціям треба зробити все, стукати скрізь, де тільки може видатися, що наші демарші могли б мати хоч якийнебудь вислід на покращання ситуації забороненої Української Церкви, її запротореного єпископату й духівництва. В тому ж пляні наші владики на еміґрації турбуються також тим, як в майбутньому повернути право посідання Української Католицької Церкви. До цього не лише має що сказати також громадськість, але вона може також багато позитивного зробити вже нині, маючи на оці цю дальшу чи ближчу перспективу.

Щодо справи церковної єдности, головно серед українського народу ,то наші єпископи піднесли цю проблему насамперед в дусі зближення, духового примирення і братання (свідомо вживаємо це слово і хочемо вірити, що воно відповідає духові послання) між українцями православними і католиками. Ми свідомі, що справа церковно-юридичного оформлення релігійної єдности є насамперед справою ієрархії. Але громадськість, вірні обидвох віровизнань можуть вже сьогодні багато зробити в цьому напрямі, витворюючи насамперед атмосферу зрозуміння, християнської любови і плекаючи тугу за єдністю. Миряни, а не лише священство, повинні поглиблювати в практичному житті і релігійній думці ті шляхи і засоби до релігійного зближення і єдности українського народу, що їх пропонував у свій час Митрополит Андрей Шептицький.

Гадаю, що це великий крок вперед, коли ці думки стали вже висловом не лише єдиного первоієрарха, але й всієї української католицької ієрархії у вільному світі. Треба тільки, щоб вони не залишилися святковим зверненням і проклямацією на папері, але щоб їх здійснювалося в житті — по наших парафіях, організаціях, у міжконфесійних взаєминах.

Нотр Дам, 10 грудня 1959 р.

Василь Маркусь

ПРО „УКРАЇНСЬКИЙ АНТИСЕМІТИЗМ"

На сторінках „Свободи" вже довгий час появляються статті в справі українського антисемітизму. Щойно в якомусь американському часописі появиться стаття, що, мовляв, українці є антисемітами, зараз наша преса починає фактами доказувати, що його не було і нема. Але, як бачимо, нічого з того не виходить, бо по якомусь часі знову різні жидівські автори твердять, що на Україні був і є антисемітизм.

Я хочу запитати тих всіх авторів, чому вони не задають собі труду розв'язати питання: якщо був і є на Україні антисемітизм, то з якої причини він постав?

Ми, українці, чомусь цілий час стараємось відбивати атаки, а самі, мабуть, щоб не порушити доброго тону, атакувати не збираємось. Я можу подати факти і думаю, що їх більше подадуть читачі нашої преси, як у 1939 році большевики зайняли західні землі, то до большевицької міліції перші приступили жиди. Вони перші переводили арешти, робили здебільша неправдиві доноси на наших людей. Всі знають, що НКВД також було обсаджене жидами. За тисячі наших трупів по тюрмах, та інші тисячі, які погинули в етапах на Сибір здебільша на їхні доноси, хто несе більшу частину відповідальности, як не вони? Та коли часи змінились, прийшли німці, і жиди опинилися в тім самім положенні, що ми за большевиків, то чи багато було на них доносів з української сторони? А скільки українців розстріляно за переховування жидів? Це факти знані, але чомусь жидівські автори не беруть того під увагу і твердять, що українці — антисеміти. А ми не маємо відваги сказати їм правди в очі!

Остаюсь з пошаною

Оксана Шумило

ЖИТТЯ ЛЕТИТЬ...

(Уривок)

Життя летить...
Його вернуть не можна.
Під крик граків
осінній жовкне сад...
Горить огнем
душа моя тривожна,
Бо не вернуть
минулого назад.

Тих світлих днів,
коли стрункий і юний
Я квіти рвав,
співаючи про все,
Що бачив зір...
Торкали пальці струни,
Як вітер дріт
над голубим шосе.

У юні дні
і радости багато...
Була ти щедра,
молодість моя.
Та одцвіла
твоя весна крилата,
І одзвучала
співом солов'я...

Життя летить...
Все ширша даль безмірна...
Ляга під кроком
золота трава.
І тільки пісні
молодість покірна,
І тільки в пісні
юність ожива.

ВОЛ. СОСЮРА

С. Гординський

РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

(2)

Усі важливіші твори української літератури 20-их рр. були виявом і ілюстрацією цієї боротьби. Не тільки твори з будь-яким змістом актуальности, але й суто мистецькі і непричетні до сучасних подій. Так, наприклад, творчість Рильського чи Плужника того періоду, суто поетична, вже самим фактом поминання актуальности, промовчування совєтської дійсности, що було однозначне з її запереченням, ставала творчістю гостро політичною. Ті поети давали свій власний образ світу, український, відмінний від реґляментованого. Ця творчість довший час і з успіхом обороняла свою незалежність і стала образом своєї доби куди більше, ніж крикливa творчість аґітаторів, які заперечуючи мистецький принцип або, просто, малоталановиті, опинились на задньому пляні літератури або й зовсім поза нею.

Проте, треба сказати, що своє тавро на літературі доби витиснули передусім ті письменники, які, будучи стовідсотково мистцями, були водночас представниками певної української ідеології. Тут Хвильовий і Зеров дали ідею вищої української культури і вказали до неї шляхи; Яновський гостро поставив ідею української нації, не буржуазної, пролетарської чи ще якої, а української взагалі. Антоненко-Давидович дав майже репортажний образ українського села і української людини в червоному чорториї і її боротьбу за самопізнання і самовизначення; Підмогильний і Івченко заторкнули біологічні первні українського народу, як підставові для світу ідей; ранній Бажан сягнув до традицій не тільки сюжетно, але й стилево; неоклясики довгий час обороняли незалежність мистця-поета і були ідеологами суверенности української культури. В Куліша довгий час провідною ідеєю була боротьба проти міщанства, точніше — проти зросійщеного міщанства, що було яловим ґрунтом для будь-яких, у тому числі і національної, ідей. Зовсім послідовно в „Патетичній сонаті" він дійшов до апотеози національного героя, якого бачив у лавах молодого покоління, протиставленого і чужинцям і, навіть, власним батькам з їх кволим романтичним розумінням національної боротьби.

Серед тих імен ми свідомо не згадали Тичини, творчість якого творить зовсім окремий казус. Безсумнівно найбільший поетичний талант, він, фактично, ніколи ніяким ідеологом не був, зате мав геніяльний дар відображувати трансцендентні сили, що рухали українськими масами на порозі їх усвідомлення як держави-нації. Він став їх рупором, сам не створюючи ідей. Це був певний підсвідомий процес, своєрідне зараження ідеями, тож, коли не стало основного чинника — національного вияву мас, скінчився й Тичина-поет і народився урядовий одописець.

II.

Обширний, зібраний Лавріненком матеріял, цікавий і значущий з двох поглядів. Перше: ми маємо в його книзі малодоступні або й зовсім недоступні, автентичні зразки літературних творів, проскрибованих на Україні або видаваних у пофальшованих редакціях. Друге: автор дав своєму матеріялові зовсім нове мистецько - критичне оформлення. Обидва ці аспекти варті того, щоб над ними трохи спинитися. Передусім самі тексти. Де це було можливе, автор намагався подати їх з першоджерел, а де це було неможливе, він, за науково-критичною методою, подає видання, з яких дані твори передруковано. Отже, як згадано, маємо в тій книзі матеріял зовсім автентичний, що викликує до себе якнайбільше довір'я. Яке це має для нас значення, в цьому можемо переконатися на основі хоч би кількох творів. Наприклад, „Золотий гомін" Тичини був передрукований востаннє ще в 1941 р., але це була поема вже основно покалічена, без поетичного звучання і взагалі будь-якого глузду. Замість „Бога", як це було в первісному тексті, маємо в тій переробці абстрактний „Час", зникли „голуби-молитви", викинуто Андрія Первозванного, що благословляв хрестом Україну, „ласкою Божою в серце зранений". Замість „жерця, сп'янілого від молитви", появився „вой, сп'янілий від відваги", що вже не молився за всю Україну, як у первісному тексті, а „воював безкровно", — за що саме — не знати. Це — один зразок. А ось другий. У 1928 р. Бажан написав поему п. н. „Розмова сердець", що розповідає про поетову зустріч з марою Достоєвського, а в дійсності — з Росією. Тоді, в 1928 р., можна було ще здалека і легко критикнути стару царську Росію і російський великодержавний шовінізм, з умовою, що перед тим порядно вилаяно націоналізм український. У 1957 р. Бажанові дозволили включити цю поему до збірки творів п. н. „Роки", але текст поеми в багатьох місцях перероблений, бо в 1957 р .не вільно вже було писати про „російську велику гістерику" і „всеросійську велику нудьгу", як не вільно було називати царську Росію — „наглядачем тюрми". Навіть зовсім невинні, на перший погляд, рядки „той помилився, хто не милиться". Бажан мусів переробити, згідно з тезою Хрущова, що письменник не має права на помилку. І коли сьогодні дехто з читачів Лавріненкової книги висловлює сумнів у тому, чи слід було включати в неї твори сучасних совєтських орденоносців, то відповідь на це дають самі передруковані твори тих орденоносців з їх ще національної доби творчости. Ні ордени, ні міністеріяльні пости тих письменників не дають їм сьогодні права видати свої давніші твори, хоч би як чисто літературні документи доби.

Крім автентичних текстів, що сьогодні появляються фальшовані, книга приносить багато творів, що сьогодні на Україні в друку немислимі. Це будуть не тільки твори письменників знищених, творчість яких була піддана анатемі, але й тих, яких реґабілітовано. Важко уявити собі, наприклад, видання Кулішевого „Народного Малахія" за автентичним текстом, тобто тим, що його ставив „Березіль", або й творів ще живих письменників, які були заслані і були змушені довгий час мовчати, як ось „Смерть" Антоненка - Давидовича або „Із записок (Холуй)" Івана Сенченка — двох письменників, що недавно знову появилися на літературному обрії. Такими творами повна ця книга. Яку блискучу критику дав, наприклад, у 1926 р. Довженко, пишучи про російське мистецтво і тоді щойно народжувані паростки соцреалізму! Всі його критичні визначення досьогодні зберегли свою силу і логіку. Або з якою сміливістю написана стаття М. Грушевського „На вічну ганьбу" з засудом колишньої царської протиукраїнської політики на культурному фронті — з виразними алюзіями до підсовєтської сучасности! Такими творами повна ця велика книга, творами гарячими, писаними всім серцем і нервами, творами, що, мов блискавиці, прорізували горобину пітьму „української підсовєтської ночі. Зібрання такого вартісного матеріялу в умовах еміґрації вже саме собою творить чималий подвиг.

ІСТОРИЧНИЙ ОБОВ'ЯЗОК УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

(Закінчення зі сторін 2-гої)

ним з найважливіших джерел до пізнання нашого життя в Америці є наш найпопулярніший щоденник „Свобода" і інші часописи, що містять джерельний матеріял до історії українського організовано життя в ЗДА. Мусимо пам'ятати, що серед нас проживають свідки раннього українського життя в Америці, які рівно ж можуть допомогти своїми свідченнями.

В опрацюванні такої історії повинні брати участь передусім історики і соціологи. Праця повинна мати науковий, а не публіцистично-пропаґандивний характер. Найкраще, якби за це діло бралися наші наукові інституції УВАН і НТШ, які навіть мають окремі Комісії, що повинні вивчати еміґраційне питання. Ще краще було б, якби ці монографії фірмували американські наукові інституції. До співпраці можна запросити також американських колеґ. Якщо йде про фінансування місцевих історій нашої еміґрації в ЗДА, то слово тут за мешканцями, економічними та іншими інституціями окремих міст. При добрій волі та зрозумінні — кожна українська громада легко зможе сфінансувати друк своєї власної історії.

III

Історію українців у ЗДА не можна писати через призму „мелтінг поту" — американського кітла, в якому перетоплюються всі національності та їхні культури й постає нова американська нація. Така інтерпретація була б неповна й подекуди суб'єктивна. Ми вже згадували про розуміння синкретизму в соціології, що розглядає асиміляційний процес, як співпрацю і взаємновпливання різнонаціональних культур на американську й навпаки. Національні групи своєю культурою збагачують духову скарбницю Америки. На думку дослідника Білінґтона — Америка могла б багато більше скористати, якби запобігла асиміляційному процесові серед чужинецьких груп.

Які ж культурні вклади еміґрантів мається на увазі? Відповідь проста: в усіх творчих ділянках життя, починаючи від мистецтва й науки, а кінчаючи на господарському і політичному житті Америки.

І тут виринає одно з основних питань — що являє собою під соціологічним оглядом українська спільнота в Америці? Чи ми творимо якусь специфічну соціяльно-політичну групу, чи ми і наші діти далі є „повнокровними" українцями з громадянськими паперами, чи ми є американцями українського походження? На увазі автор має насамперед психологічну настанову одиниці і спільноти, а не правничу інтерпретацію нашого статусу. Бо ж людину самовизначує її внутрішнє наставлення, а не зовнішні формальності чи обставини. Нам здається що ми творимо специфічну окрему групу українсько - американської спільноти, що не є тотожня з чисто українською та американською групами.

Вже десятки років перебувають українські еміґранти в Америці, а їхні діти тут і народилися. Під тиском зовнішніх і внутрішніх факторів нашого життя ми створили цей перехідний соціологічний тип спільноти, що в своїй комплексності має елементи української і американської культури в найкращому розумінні цих понять. Цей цікавий процес формування нової соціологічної одиниці ще належно не занотований в американській і українській науковій літературі. Можливо, що цей українсько - американський організм матиме коротше життя — двох або трьох генерацій — проте, під сучасну пору він існує і розвивається, збагачуючи водночас українську й американську культури.

В опрацюванні історії українських поселенців в Америці слід дуже уважно проаналізувати соціяльні, релігійні і політичні причини, що зумовили еміґраційний процес. Дуже солідно і речево слід обговорити вклад нашої еміґрації в американську цивілізацію і взагалі всі наші здобутки духової і матеріяльної культури в ЗДА. Належить підкреслити вплив української духовости на багатовимірне американське життя і навпаки. Цікаво дослідити типову психологію члена українсько - американської громади, його світоглядові шукання і соціяльний стан. Включення і праця в українськім і американськім політичному житті, як також культурно-освітня діяльність в якнайширшому розумінні цього виразу — це теж ділянки досвіду.

Окреме місце мусять зайняти демографічні проблеми українців в Америці. Дуже цікаво спостерігати мову українців у ЗДА і Канаді, яка дістає окрему закраску і стає діялектом українсько - американської спільноти. Як бачимо, насувається ціла низка проблем і тем, що повинні знайти своє висвітлення в історії українців у ЗДА. Зайво підкреслювати, яку прислугу такі монографії зробили б загальній нашій справі, що не може засновуватися на демагогічних писаннях і брошурковій мудрості — лише на наукових творах тривалої вартости. Віримо, що нашими спільними зусиллями історія українських поселенців в Америці зреалізується у формі численних монографій льокальних історій українських колоній, які розкриють правдиве обличчя ураїнського творчого генія.

Адміністрація харчів і ліків остерігає фармерів проти вживання непевних хемікалій

Шикаго. — Комісар Адміністрації Контролі харчів і ліків Джордж П. Ларрік остерігає фармерів, щоб не вживали безконтрольно хемікалій до харчів, бо інакше може повторитися та сама історія, яка була з журавлиною і курячим м'ясом, і яка спричинила фармерам поважні матеріяльні втрати. Комісар Ларрік повідомив, що він починає кампанію за те, щоб фармери не лікували своїх коров пеніциліною, якою вони намащують дійки корів та вим'я, коли на них появляться рани. Комісар Ларрік казав, що мають такий докладний тест, який знайде пеніциліну в молоці, коли на 1,000,000,000 частин молока є тільки дві частини пеніциліни. Недавно були звіти, що захворіли діти від пеніциліни в молоці.

ЩЕ ТІЛЬКИ **14** ДНІВ . .
. . . ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС

Зорич з Торонта знову між першими

Всю другу половину цього ювілейного союзового року союзова Канада не сходить зі сторінок преси, зокрема ж союзової „Трибуни УНСоюзу". Цілий ряд добре підготованих імпрез підкреслили живу союзову працю в цьому великому осередку нашого громадського життя та відмітили 65-ліття УНСоюзу. Завершенням цьогорічної зовнішної діяльности УНСоюзу в Канаді було святочне відкриття Канадійської Канцелярії УНСоюзу в жовтні цього року.

Вся ця многогранна праця забрала багато часу торонтонському головному радному УНСоюзу, Богданові Зоричеві. Це й було причиною, що впродовж деякого часу він не був на самому переді учасників ювілейної кампанії. Як екзекутивний секретар Канадійської Канцелярії та зайнятий справою розбудови УНСоюзу в цілому, він не міг віддати стільки часу цьогорічній кампанії, як віддавав ранішими часами.

Але, ось саме прийшла від нього чимала коверта, а в ній 11 нових аплікацій кандидатів на ювілейних союзових членів. Ця остання посилка доповнила дотеперішні здобутки Богдана Зорича до загального числа 108 членів у цім одним році. Числа присднаних ним членів в попередніх роках кажуть сподіватися, що це тільки завдаток на те, чого від нього можна сподіватися ще впродовж цього місяця, ще перед закінченням кампанії.

Б. Зорич

В 1957 році Б. Зорич здобув був 157 членів. В конвенційній кампанії, яка обнімала п'ять перших місяців 1958 р., він здобув 62 члени, в червні того року сім, а внас тупній кампанії для відмічення 65-ліття „Свободи", яка обнімала шість останніх місяців року, він здобув імпонуюче, прямо неймовірне, як на сили однієї людини та короткий час, число 149 членів. Майже чверть тисячі нових членів, здобутих Б. Зоричем у 1958 році, говорить не тільки про величезні можливості росту, які все ще стоять перед У. Н. Союзом, але й про подвижників щоденної союзової праці, які в наші трудні дні розбудовують УНСоюз зі завзяттям та відданістю рівною тим піонерам, які 65 років тому збудували УНСоюз.

БЕЗ ПОЛІТИКИ

● Пані Варвара Айзенгавер, синова Президента, пережила в Індії два прикрі моменти. Минулої суботи в індійському селі Лярамда вона скрикнула з переляку, побачивши червону смугу на чолі Президента. Їй здалося, що то була кров. А тим часом то був „знак щастя", намальований на чолі Айзенгавера якоюсь старою індійкою. Вдруге Варвара злякалась, коли авто, яким вона їхала, закинуло на мокрому шляху і індійському водієві з трудом вдалося його опанувати.

● В Атенах перед приїздом президента Айзенгавера пошито 7,000 американських 49-зіркових прапорів, 3,500 замовила міська управа, а другу половину — приватні установи і громадяни.

● На кружляку „Дес Мойнс", коли през. Айзенгавер плив з Греції до Тунісії і потім до французького порту Тульону, стягнено із щогли блакитний тризірковий прапор віцеадмірала Джорджа Андерсона, командира Шостої Американської Фльоти, і вивішено прапор Президента ЗДА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 10.

М. і Софія Мак, Фила.	$ 10.00	П. Мерена, Джансон Сіті	2.00
Д-р М. Орловський, Брансвік	10.00	М. Ших, Дітройт	2.00
Т. Шпікула, Шикаго	10.00	Г. Фот, Ню Брітейн	2.00
Р. Петріна, Бруклин	5.00	С. Федірко Гартфорд	2.00
В. Грицина, Гартфорд	5.00	П. Дубинецький, Клівленд	2.00
П. Задорецький, Акокік	5.00	В. Мокрицький, Далас Сентер	2.00
Д-р П. Гарасимів, Річмонд	5.00	Л. Калужницька, Віннінег	2.00
Ю. Гладиш, Клівленд	5.00	І. Кривоніс, Оквдейл	2.00
Д-р І. Ясінчук, Ст. Луїс	5.00	П. Самойлов, Бруклин	2.00
о. І. Забава, Арран	5.00	В. Чубатий, Кензас Сіті	2.00
В. Труфин, Амстердам	5.00	Я. Басс, Шикаго	2.00
І. Беген, Тайтусвіл	5.00	Д. Чернявський, Стретфорд	2.00
І. Поритко, Филаделфія	5.00	А. Козира, Шикаго	1.70
М. Галькевич, Стретфорд	5.00	Е. Колянковський, Монтреал	1.10
І. Добжанський, Савт Амбой	5.00	М. Сдинак, Честер	1.00
М. Бутків, Ню Йорк	4.00	М. Ділай, Обурн	1.00
Н. Гнатчук, Еспаноли	3.00	М. Петручок, Іден	1.00
С. Шуст, Ню Йорк	3.00	П. Фурчак, Шикаго	1.00
Г. Васько, Бруклин	3.00	Я. Костів, Едмонтон	1.00
М. Олійник, Алтуна	3.00	В. Кузьма, Віндсор	1.00
І. Шалко, Дітройт	3.00	З. Грачук, Ню Йорк	1.00
Е. Федишин, Амстердам	3.00	П. Шубин, Клівленд	1.00
І. Слонський, Филаделфія	2.50	М. Довбуш, Рівергед	1.00
І. Коваль, Амстердам	2.00	П. Баранецький, Ню Йорк	1.00
П. Бих, Бруклин	2.00	Д. Бойко, Блекстон	1.00
С. Щесюк, Ню Йорк	2.00	Т. Захарчук, Балтімор	1.00
М. Дорош, Ньюарк	2.00	М. Гладьо, Джанстон	1.00
В. Гіль, Джерзі Сіті	2.00	М. Біньковський, Дербі	1.00
Р. Федорів, Шікопі Фолс	2.00	М. Гайдак, Ст. Пол	1.00
П. Клімовський, Елмайра	2.00	А. Велика, Трентон	1.00
В. Дянчук, Ню Йорк	2.00	О. Юхта, Якіма	1.00
Г. Гармаш, Ню Йорк	2.00	І. Мосевич, Гобокен	1.00
В. Костюк, Ню Йорк	2.00	І. Тарнавський, Пітсфілд	1.00
Г. Плекан, Ст. Джозеф	2.00	Д. Возняк, Филаделфія	1.00
Н. Дуда, Ст. Кетерінс	2.00	В. Захарчук, Бінгемптон	1.00
О. Задойко, Торонто	2.00	С. Дорош, Торонто	1.00
Інж. арх. М. Фляк, Едмонтон	2.00	М. Мричко, Коговс	1.00
І. Щур, Торонто	2.00	М. Буряк, Юньйон	1.00
А. Данилюк, Торонто	2.00	М. Пекляк, Филаделфія	1.00
Г. Сайкевич, Пеквіл	2.00	В. Яремко, Филаделфія	1.00
М. Стахів, Вайон	2.00	Н. Солодкий, Дітройт	1.00
П. Мазур, Пасейк	2.00	І. Бандура, Рачестер	1.00
А. Ясний, Бронкс	2.00	М. Качмар, Коговс	1.00
Ю. Барбарник, Шикаго	2.00	Н. Проценко, Балтімор	1.00
М. Черешня, Боргер	2.00	М. Марців, Палмертон	1.00
П. Гудяк, Спрінг Валей	2.00	М. Ільчишин, Рачестер	1.00
І. Козак, Савт Бенд	2.00	Ф. Никифорак, Шикаго	1.00
Р. Білинський, Ню Йорк	2.00		
М. Тарас, Дітройт	2.00	Разом	$ 234.30
Н. Самборський, Мамут Дкш	2.00	Раніше проголошено	$ 2,526.50
В. Коваль, Ню Йорк	2.00		
А. Кущак, Дітройт	2.00		
І. Сосульський, Джерзі Сіті	2.00	Разом	$ 2,760.80

Увага! ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
в Перт Амбою та об'єднані в ньому Відділи ч.ч.:
104, 155, 168, 209, 342, 143, 294, 306, 372,
312, 315, 349, 353, 366, 332, 344
влаштовують
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-го ГРУДНЯ 1959 р.
О ГОД. 5-ій ПО ПОЛУДНІ
в залі Української Гр.-Кат. Церкви в Перт Амбою,
при 380 Meredit Street

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО
для відзначення 65-річчя
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

У ПРОГРАМІ СВЯТА:
Відкриття, привіти, промова
Д-РА ЯРОСЛАВА ПАДОХА
головного секретаря УНСоюзу, співи, деклямації й національні танки.

Свято попередить ПАНАХИДА за померших членів УНС, і МОЛЕБЕНЬ за здоров'я живучих членів в Укр. Гр.-Кат. Церкві в Перт Амбою.

Вступ на Свято за добровільними датками.
Ввесь дохід призначений на будову Української Школи і Авдиторії при Укр. Гр.-Кат. Церкві в Перт Амбою.

Всіх Урядовців з вище поданих Відділів, членкинь та членів взиваємо і просимо обов'язково взяти участь в тім Святі. — Також просимо всю Українську Громаду з Перт Амбою і околиці взяти громадну участь в цім Святі, щоби спільно вшанувати піонерів, працівників і членів УНСоюзу, та закласти тверді основи дальшого розвитку
ВАТЬКА-СОЮЗУ.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
В ПЕРТ АМБОЮ

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку,
ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
140-142 Друга Еве. — Ню Йорк 3, Н. Й.
— влаштовує —
в СУБОТУ, 19-го ГРУДНЯ 1959 р.
в год. 7:00 вечора
у великій залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Друга Евеню — в Ню Йорку

БЕНКЕТ — ЗУСТРІЧ
ГРОМАДЯНСТВА З ПРОВІДНИМИ ДІЯЧАМИ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ.

ЦІЛЬ БЕНКЕТУ-ЗУСТРІЧІ:
- Відзначити пройдений етап нашої праці;
- Поглибити співпрацю між трьома ґенераціями: старою, новою і тут народженою;
- Законтивізувати наше життя на внутрішньому і зовнішньому відтинках.

В програмі ДОПОВІДІ:
Голови УККА — проф. Л. ДОБРЯНСЬКОГО: „Українська справа у Вашинґтоні";
Президента УККА — п. Дмитра ГАЛИЧИНА: „Українська проблема в загальному";
Адв. Володимира СТЕКА: „Чи українці Ню Йорку можуть мати свого конґресмена".

В мистецькій частині виступлять артисти:
Марта КОКОЛЬСЬКА-КОВРИН, Лев РЕЙНАРОВИЧ, Калина ЧІЧКА-АНДРІЄНКО, Іван КЕРНИЦЬКИЙ (політична сатира).

Програму ведуть:
д-р Ярослав ПАДОХ і адв. Юрій ВОЛИНЕЦЬ.

Віримо, що така форма зустрічі наших громадських діячів призначена для виголошення і передискутування політичних проблем на порозі нового року, буде прийнята прихильно нашим Громадянством тимбільше, що доповідачі будуть подавати цікаві відомості про цілість нашого життя нашої спільноти в Америці.

До участи в Бенкеті-Зустрічі запрошуємо Українське Громадянство великого Ню Йорку і сусідніх місцевостей та Представників Організацій, Товариств і Установ.

Зголошення просимо пересилати на адресу Об'єднаного Комітету — 140 Друга Евеню в Ню Йорку, або зголошувати особисто кожного дня в домівці — від год. 7:00 до 9:00 вечора. — Вступ $ 5.00 від особи.

6-денна ВИСТАВКА
МИКОЛИ БУТОВИЧА
ОЛІЇ,
ГУАШІ,
ПАСТЕЛІ
Відкриття на МИКОЛАЯ
19-го ГРУДНЯ 1959 р. — в год. 2:00 по пол.
на 1. поверсі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ.
Відчинена — до 3-го СІЧНЯ 1960 р. включно.
В СУБОТИ: від 1 до 7. В НЕДІЛІ: від 10 до 7.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ НЮ ЙОРК УВАГА!
ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ
та його
АНСАМБЛЬ ЛЕҐКОГО ЖАНРУ
ВЕЧІР ГУМОРУ, ТАНКУ, САТИРИ ТА ЛЕҐКОЇ ПІСНІ
у двох частинах:

Крутимо "КАРУЗЕЛЮ" Далі!

Постава: ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ
Акомпаньямент: ЗОЯ МАРКОВИЧ і ІГОР ЧУМА
Декорації: НІНА КЛИМОВСЬКА
Заповідають: ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ і РОМАН ШВЕД

ФИЛАДЕЛФІЯ
НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1959 РОКУ
заля Клюбу Горожан при 847 Н. Френклін вул.

НЮ ЙОРК
НЕДІЛЯ 10-го СІЧНЯ 1960 РОКУ
заля Junior High School — Ave "B"
між 4-ою і 6-ою вул.)

Квитки вступу продає у Филаделфії — „Базар" і „Космос" у Ню Йорку „Арка" і „Еко".
Початок вистав о год. 7-ій вечора.

Нові ПЛАТІВКИ українських пісень
На днях випустили Шикаґовські Отці Василіяни
НАКЛАД НОВИХ ПЛАТІВОК БОГОРОДИЧНИХ ПІСЕНЬ.

Платівки наґрані славетною компанією РСА. До цих пісень зорганізовано спеціяльний ХОР під проводом проф. МИРОНА ФЕДОРОВА. Виконання артистичне, як також обгортка виконана в українському стилі, з образом маєстатичної церкви св. о. Миколая.

Всіх пісень є 14, наґрані скорістю 33 ⅓ оборотів — Лонг Плей.

Ціна $ 3.95 від Альбому.
ЦЕ ГАРНИЙ РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК!
Замовлення посилати на адресу:
ORDER OF ST. BASIL THE GREAT
2238 West Rice Street — Chicago 22, Illinois

З Батьківщини наспіла до нас сумна вістка, що при кінці листопада 1959 року упокоїлась в Бозі, після довгої недуги, на 36-му році життя

бл. п. Віра Надія Любов ОРТИНСЬКА

Покійна — студентка медицини, перебула 10-річну каторгу на Сибірі, де набавилась тяжкої недуги серця — безпосередньої причини її смерти.
Похорони відбулися в Дрогобичі.

Горем прибиті:
Д-р ОЛЕНА і ЛЮБОМИР О. ОРТИНСЬКІ — брат і братова
АННА Марія — братаниця

В п'яту болючу річницю смерти
бл. п. АНДРІЯ КУЧЕРА
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАРАСТАС
в ПОНЕДІЛОК, 21-го ГРУДНЯ 1959 — в год. 8:30 ранку,
у греко-кат. церкві св. Юра — при 7-ій вул. в Ню Йорку.
В цей день про молитви за спокій душі Покійного просить — дружина МАРІЯ КУЧЕР.

З приводу невіджалуваної смерти
мого Дорогого Вуйка і Опікуна
бл. п. Луки Демчишина
що помер, після довгої та важкої недуги
в дні 14-го грудня 1959 р., на 72-му році життя
в East Galway, N. Y.,
складаю пожертву — $ 20.00
на фонд Української Культури, при ЗУАДКомітеті.
Ів. КЕРНИЦЬКИЙ

ПОДЯКА

Оцим складаю щиру подяку Всч. о. Борсі, о. Бачинському і о. Ґумовському за співчутливе відношення і за Похоронні Богослуження, відправлені за нашого Невіджалуваного Чоловіка і Батька,

бл. п. Миколи ФИЛИКА

Висловлюю щиру подяку Головному Урядові УНСоюзу, Працівникам „Свободи", 25-му Відділові УНСоюзу та д-рові І. Козакові з орг. ОбВУА, похоронному заведенню п. Ковальчика, Приятелям та всім Тим, що зложили пожертви на Служби Божі за спокій душі Покійного та за вінки на домовину, як теж за слова співчуття в нашому тяжкому горю.

Нехай Вам Бог заплатить сторицею.

Дружина — МАРІЯ
син — СТЕПАН з дружиною і дітьми

В справі різдвяних карток „Молодого Життя"
" МОЛОДЕ ЖИТТЯ."
Пластова Корпорація при 302 Іст 9-та вул. в Ню Йорку,
повідомляє оцим тисячні маси своїх клієнтів, що цього різдвяного сезону не буде — з технічних причин
МАСОВОЇ РОЗСИЛКИ РІЗДВЯНИХ КАРТОК.

Картки висилається лише на індивідуальні замовлення, чи на обмежену кількість адрес сталих відборців. Проситься всіх, хто бажав би мати цьогорічні різдвяні картки видання „Молодого Життя" прислати замовлення на бажану кількість карток.

Повідомляється також всіх таборовиків цьогорічних пластових таборів на Пластовій Оселі Іст Четтем, що в крамниці „Молодого Життя" є до набуття

ВІДЗНАКИ ЦЬОГОРІЧНИХ ТАБОРІВ,

які можна замовляти листовно, надсилаючи по 55 центів за відзнаку разом із поштовою пересилкою.

ПОДАРУНОК Вашим інтеліґентним Друзям
контраверзійна утопія
Л. КОВАЛЕНКО **Рік 2245-ий**
що викликала гарячу полеміку в українській та іншомовній пресі. — Купуйте в усіх книгарнях.
Замовляйте в — КНИГОСПІЛЦІ
33 East St. Mark's Place — New York 3, N. Y.

1894 — 1959 — 65 РОКІВ НА СЛУЖБІ ЧЛЕНАМ І НАРОДОВІ!
СТАВАЙТЕ ЮВІЛЕЙНИМИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Від 24-го грудня 1959 починаючи
РІЗДВЯНЕ ДОЗВІЛЛЯ
на Союзівці!
В ЧЕТВЕР, 24-го ГРУДНЯ 1959 р.
СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ
з традиційними 12-ма стравами.
В ЧЕТВЕР, 31-го ГРУДНЯ 1959 р.
ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ
з відповідною програмою.
ВИМРІЯНА НАГОДА
ДЛЯ ГОСПОДИНЬ ПРИЙТИ НА ГОТОВЕ!
Для ДІТЕЙ і МОЛОДІ:
САНКИ — ЛИЖВИ
— ЛЕЩАТА —
Для ДОРОСЛИХ:
- ЛОВИ
- БРІДЖОВИЙ ТУРНІР

ДЛЯ ВСІХ —> біленький, крайовий СНІЖОК, приємне ТОВАРИСТВО, родинна АТМОСФЕРА, гостинна СОЮЗІВКА!

Замовляти місця і вечерю заздалегідь, виповняючи внизу формуляр.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Tel.: 5641
Name ....
Address ....
Enclosed is reservation deposit $ .... for ....
dinner for .... persons — for .... day —
from .... to ....

Від 1-го січня обов'язують збільшені вкладки до соціяльного забезпечення

Вашингтон. — З уряду соціяльного забезпечення повідомляють, що від 1-го січня 1960-го року обов'язуватиме дальше збільшення вкладок до соціяльного забезпечення, згідно з законом із 1958-го року. В цьому році вкладка до соціяльного забезпечення виносила .5 відсотків від заробленої платні, а від 1-го січня вона становитиме 6 відсотків, з того половину платитиме працедавець, а другу половину працівник. Ці вкладки стягаються від річного заробітку до висоти 4,800 долярів; хто заробляє більше, то від тієї надвишки не платиться вкладок. Цього року працедавці і затруднені платили по 120 долярів річно (максимум), минулого року найбільші ставки виносили по 94.50 долярів, а в 1960 р. — по 144. Збільшення вкладок настало тому, що трохи збільшено старечі пенсії, а також і тому, що постійно швидким темпом збільшується число тих, які мають право на старечі пенсії.

Короткі Вістки

● **Посадник одного з районів** Ню Йорку, який називається Мангеттан, Гюлен Джек, заявив, що великий Ню Йорк повинен домагатися статусу самостійного стейту, якщо не дістане переважаючого голосу при вирішуванні фінансових справ у стейтовій столиці Олбані, Н. Й. Він одночасно домагався більших прав для посадників окремих громад Великого Ню Йорку.

● **Сенатор - демократ з Оклагоми** Майк Монроні після подорожі по ЗДА ствердив, що популярність республіканців поважно збільшилася після того, як вони виставили своїм виборчим гаслом „Мир і добробут". В січні ц. р. 60 відсотків опитуваних було за демократичного президента, а тільки 40 відповідно за республіканців, а тепер це відношення представляється як 50:50.

● **Німецька амбасада** у Вашінґтоні повідомляє, що ЗДА передають вже четвертий воєнний корабель західньо - німецькій фльоті. Передача нищильника „Ю. С. С. Клекстон", побудовано в 1942 році, відбудеться в Чарлзтоні, Південна Каролайна. Цей корабель передається в формі позички, а кошти його модернізації покриє Західня Німеччина.

Панство Йосиф й Ева Хоми з Асторії, Н.Й., які, відзначаючи 50-річчя свого подружнього життя, склали 65 дол. на різні добродійні цілі. Вістка про їх ювілей була надрукована у „Свободі" за 16 грудня.

Науковці на шляху до винаходу універсального ліку

Ню Йорк. — На конференції Нюйоркської Академії Наук, в якій брали участь науковці-лікарі з трьох держав, виявлено, що зроблено дальший поважний поступ до винаходу одного ліку, який міг допомагати б лікувати цілий ряд недуг, починаючи від бактерійних і вірусових інфекцій аж до пістряка і такого природного процесу старіння як ствердіння артерій. Існує також можливість, що споріднений із тим ліком інший лікувальний аґент дозволить на перещіплювання окремих органів людського тіла неспоріднених кровно осіб. Досі, як відомо, можна було перещіплювати людські частини тіла тільки між тотожними двійняками. Цей чудо універсальний лік — панацея, діятиме своїм одним аґентом чи цілою групою аґентів на більший оборонний механізм людського організму, який називається ретікуло - ендотеліял систем (reticulo-endothelial system) або коротко RES. Це є сітка (ретікулюм), в якій збігаються тканини від різнородних органів людського організму, таких як печінка, селезінка, шпік і легені.

Комуністичні держави підписали договір про торговельні розрахунки

Відень. — Чеська комуністична преса, яка наспіла до Відня, перша розкриває, що в неназваному докладно недавньому часі у Москві підписано договір між усіми комуністичними країнами совєтської і комуно - китайської системи про розрахунки з титулу торговельних взаємин. Цей договір підписали представники державних банків СССР, Альбанії, Болгарії, Чехословаччини, Північної Кореї, Північного Вєтнаму, Мадярщини, Східньої Німеччини, Зовнішньої Монголії, Польщі, Румунії і комуністичного Китаю. У коментарі говориться, що 75% закордонної торгівлі совєтського бльоку стосується товарообміну всередині самого того бльоку. Комуністичні країни мали вже раніше централю для отаких спільних трансакцій під назвою Рада для отаких спільних трансакцій, але на Заході звали ту установу „Комекон" (Комуністична економія). Найбільшу трудність у тих торговельних взаєминах між комуністичними країнами становить хиткість і маловартність їхніх валют, інакше розцінюваних за офіційним курсом, та інакше на чорних біржах у кожній комуністичній країні. Задля збалянсовування експорту-імпорту існував принцип, що різницю, яка виходила з торговельних взаємин напр. між Польщею і Совєтами, Польща мала право покривати своїм експортом до іншої комуністичної країни. Але в практиці не можна було переводити це саме через брак твердих валют і їх усталених міжнародних вартостей. Докладних торговельних оборотів комуністичних країн ніколи ніде не оприлюднюється, бо це одна з комуністичних „тайн".

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 19-го грудня 1959 р., в домі Вінярського. — І. Бурний, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-во св. Василія, Відд. 339, повідомляє всіх своїх членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 20-го грудня 1959 р., в год. 4-ій по пол., в домі Укр. Громади — при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути та вирівняти свої членські зобов'язання. — А. Хромяк, предс.; А. Дрогомирецький, кас.; С. Лупацій, секр.

ШАРОН, Па. — Т-во „Вільна Україна", Відд. 386, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 27-го грудня 1959 р., зараз по Службі Божій, по по., в церковній залі — під ч. 375 Клорк вул. Просимо місцевих і позамісцевих членів прибути на час. На порядку: звіти Управи та вибір нової Управи на 1960 рік. — Д. Кучмок, предс.; А. Попов, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 84, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 20-го грудня 1959 р., в залі УНДому, під адресою 279 Кінґс Драйф. На порядку: вибір Управи на 1960 рік та багато інших справ. — І. Махно, предс.; М. Ґудзік, кас.; П. Дудко, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во „Любов", Відд. 370, повіомляє всіх своїх членів і членкинь, що **Загальні Річні Збори** відбудуться в неділю, 20-го грудня 1959 р., по співаній Службі Божій, в шкільній кімнаті, — при 567 Джордж вул. в год. 11:45 перед пол. Урядники Вдділу просять, щоб усі члени і членкині прибули на ці Річні Збори, бо є дуже багато важливих справ до полагодження, які мають вирішити самі члени. На порядку: вибір Управи на біжучий рік 1960, як також вибір Комітету до зміни статуту, підвищення членської вкладки до Т-ва, зменшення або зліквідування виплачування бенефітів хворим членам, членство в національних організаціях, як УККА, грошові датки на різні будівельні фонди, підприємства й ін. — К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас.; В. Гіна, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні Збори членів Б-ва св. Юрія, Відд. 239, відбудуться в суботу, 19-го грудня 1959 р., від год. 3-5 по пол., в домі Укр. Амер. Горожан, при 847 N. Franklin. З уваги на закінчення року просимо всіх членів, що залягають із вплатою членських внесків, вирівняти всі залеглости своєчасно. — д-р Вол. Галан, пред.; М. Ковальчук, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 289, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю, 20-го грудня 1959 р., в год. 2:30 по пол., в Укр. Амер. Клюбі, — при 292 Hudson Ave. Просимо прибути на ці дуже важливі Збори. На порядку: вибір Управи на 1960 рік. — Управа.

МАГОНОЙ СИТІ, Па. — Тов. Запорожська Січ, Відділ 305, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 20 грудня ц. р., о год. 11-ій перед пол., по другій Службі Божій. На порядку: звіт Контрольної Комісії і вибір уряду на 1960 рік. Зголошуйте нових кандидатів в члени УНСоюза. — С. Кічула, предс., Н. Ватіх, касир, М. Гентош, фін. секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласником 22 мільйонового майна організації!

Посмертна згадка

ОНУФРІЙ ПРИСТАШ, довголітній член Б-ва св. Димитрія, Відділ 288 УНСоюзу в Бетлегем, Па., помер нагло дня 2-го грудня 1959. Покійний народився 25-го червня 1891 р. у селі Локоть, повіт Турка, Західня Україна. Оставив у глибокім смутку дружину Феню, 3-х синів: Василя, Івана, Юрка, і 5 дочок: Олену, Катерину, Анну, Марію і Еву та 11 внуків. Похорон відбувся 5-го грудня 1959, при участі родини, членів і приятелів з укр. греко-кат. церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Святого Спасителя в Бетлегем, Па. В. Н. П.!

Д. Мушастий, секр.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую адресу
п. СТЕФАНІЇ ПАЛАЩУК
(з дому ГАЦ)
із Староміщини.
Проф. Ярослав ІВАНЧУК
Kent State University
Kent, Ohio

Пошукую
СТЕФАНА ПЕРОН,
зі села Смільник, пов. Ліско, який від 1940 року перебував у Німеччині на праці. Його пошукує його мати з дому. Хто знав би щонебудь про нього, прошу ласкаво писати на адресу:
Michael KOSIAK
5 Rock Ave., Auburn, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 4378. Тубілець в небезпеці.

...WEEKS LATER, TARZAN OF THE APES DRIFTED TOWARD THE VILLAGE OF THE LAKE PEOPLE; SIMPLE, FRIENDLY FISHING FOLK--

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

HE HAD PAUSED AT A NEARBY RIVER, WHEN SUDDENLY A TERRIFIED NATIVE APPEARED, RUNNING ALONG THE OPPOSITE SHORE.

PANICKED, THE MAN DOVE INTO THE SLUGGISH WATER-- AND IMMEDIATELY A HUNGRY CROCODILE SLITHERED OFF THE BANK IN PURSUIT!

Пройшли тижні, як Тарзан від мавп мандрував до села людей над озером, простих, приязних рибалок ...

Він затримався над недалекою річкою, коли нагло з'явився перестрашений тубілець, біжачи здовж противного берега.

Перестрашений чоловік занурився у мляву воду... А голодний крокодил негайно зсунувся з берега, щоб його зловити!